

رؤیای صادقه

تقریباً چهل پنجاه سال پیش ازین آنگاه که استبداد مسعود میرزا^۱ ظل‌السلطان بدستیاری روحانی و عالم نمایان اصفهان آتش بیداد بر افروخته و خرمن هستی ملک و ملت را می‌سوخت و دادرس نبود و احدی قدرت تکلم و سؤال وجواب نداشت بقلم سید جمال الدین واعظ اصفهانی معروف شنید راه حریت و آزادی و همدستی محدودی از دانشمندان آنزمان کتابچه‌نمای رؤیای صادقه انتشار یافت و اول تیشه بود که بویشه استبداد جسمانی و روحانی در اصفهان زده شد.

سید جمال الدین و اعوان و انصارش پس از انتشار این کتابچه در اصفهان فریست نتوانستند و ناگزیر درخفا بسمت طهران فرار کردند. نمیخواهند این نامه پس از تفحص بسیار درین اوآخر بدستیاری یکی از دولستان اصفهانی ما را بدست افتاد و اینکه بنام نامی آن نیکنام بزرگ سید جمال الدین و برای آنکه اخلاف بدانند که اسلام در چه رنج و زحمتی بوده و چگونه طلسیم بیداد استبداد قاجار را شکسته اند و قدر آزادی و سعادت عصر دزخشنده پهلوی را بدانند در دوسه شماره ارمغان آنرا طبع می‌کنیم -

(نقل از روزنامه غیبی رؤیای صادقه)

(بسم الله الرحمن الرحيم)

اول شبی که روز آن ازشدت مشاغل و مکاسب و ازدیاد گفت و شنود و بسیاری حوادث و مشاهده دوست و عنود بکلی از سواحل توانائی بغرقاب ناتوانی و گرداد بیچارگی فرو رقته خستگی از حد گذشت و درد و ضعف ممتد

گشت که نعمت خواب رسید و بهت بیتسابی را در ربود بر حسب اتفاق در آن عالم رؤیا نیز مشاهدات و معاینات عجیب درافتاده عوالم حشر و مراتب نشر را میدیدم و در صحرای وحشت و فضای نا یتباہی قیامت سیر میکردم توضیح و تشریح و بنای آن پختنچه در احادیث و اخبارات رخبر داده اند چنان بود بلکه صد چندان مدنی در تحریر و تفکر و تزلزل بودم که آیا با من چه خواهند کرد و این بد ن ضعیف را در چه مawahذات خواهند آورد دست بهر دامنی میزدم و تمدنی نجات از هر مأمنی میخواستم تمام صدای و انفاس جوابم بود و فریاد و احیرتا عتاب در خمن بخيال افتادم که جناب مستطاب شريعتمدار آقای آقا سید ابو جعفر سلمه الله تعالی که در محله مسکونی خودمان در دنيا رياست روحاني داشتند بارها در ختم و انجام مسائل راجعه باین بندۀ بطرف خود می غلط بيدند که سهمی برای آقا زادگان منظور میداشتند و من با آن تسلیت میدادند که در آخرت بعض در حضور جدم شفاعت میکنم و عنایت می بخشم فوراً ايشانرا بیابم و ياد آور عوالم دنيوي شوم که کاري فرمایند و ترحمي نمایند شاید استخلاص حاصل شود و باستلاحی واصل گردم پس از جستجوی زياد و گفتگوی بسيار جواب فرمودند برو بابا من خود در پی مثل توئی هستم که معرفی من نزد جدم نموده شاید از گرفتاریهای خود خلاصی یابم اطراف آقا را نگریstem جمع کشیری دیدم حمل نمود شاید شخص تجمل و عظمت و تجلل و محبت از طرف خداوندي بماموريت استخدام ايشانند خوب متعمقانه نگریstem معلوم شد اين جمعیت تمام هر يك بادعا و كلامي مدعى و طلبکارند بیچاره آقا در دریاچه وحشت وحیرت صد چندان بدتر از من غوطه و راست اين مشاهده و مکاشفه هزار بار بر ترس و سر گردانيم افزود و در اين صحرای بي منتهٔ که از

هر گوشه غوغا و ازدحامی لا تعد و لاتحصی بود زمین سوزان و آفتاب گذازان
 هر دقیقه و آنی وجود را پخته و سوخته میداشت بی اندازه پریشان شده بودم
 که فضل الهی و ترحمربانی شامل آمد از دور در میان گروهات مختلفه
 و گرورات متعدده میرزا محمدخان ناظم خلوت را مشاهده گرده مشارالیه نیز
 نظرش بمن افتاد صدا بلند کرد ای فلانی اینجا چکار میکنی هرگز نمیبینی چه
 خر بازاری است ، گفتم فلانی فکری کن و راهی بنما که هلاک شدم گفت
 بیخیال باش جمعیت زیاد را وحشت مکن همه اینها زیردمی شان سست است و
 دست منا گرفته در گوشه که جزئی ارتقای داشت گفت بایست تا هر وقت
 اسم ترا خوانند در پای میزان حساب باید حاضر شوی والا نسیرا با تو
 کاری نیست در آن نقطه ایستاده تماسای آن صحرای نایشاھی و مخاوفات مختلفه
 الهی را مینمودم تیر باندازه ایست که بیانش محال است و توحش بقدری که
 تقریر و عنوانش ممکن نیست دائمآ شخص و افراد ممالک عدیده و شهرهای
 بعيده را در پای میزان حساب می آوردن هر وقت منادی بصدائی فریاد مینمود
 تا شنیدم منادی بنبان ایرانی فریاد کرد اصفهان .
 اسم وطن را شنیدم لرزه باندام افتاد گوشها را تیز و هوش را بطرف

میزان حساب متوجه نمودم

منادی ندا در داد علماء ، جمعی از آقایان را آوردند مؤاخذات کردند

و مجازات دادند که نمیشناختم و نمیدانستم .

تا از درگاه رب الارباب منادی ندا داد شیخ محمد باقر مجتبه داشفهانی
 مشاهده کرد جناب مستطاب حجۃ الاسلام را که باحترامی تمام در حالتیله تمام
 مرده و اتباع دائمآ سلام وصلوات در پشت سر آقا میفرستند پای میزان حساب
 آوردن خطاب مستطاب رسید ایشیخ امروز روز مجازات است و هنکام مكافات

سؤالات مارا جواب صحیح یلک یلک باید بدھی و حساب دینار دینار
باید پردازی، اشک شیخ جاریشد و باضطرابی تمام عرض کرد الله اگر ترحم
واغماض تو نباشد پس واى باحوال من

خطاب - اى شیخ کنون که بمقام عجز ما آمدی وتضرع آوردى سوالاتی
است رجوع بانصف خودت مینمائیم جواب و کیفر آنها را نیز خودت بیان کن
عرض کرد بندۀ ضعیفی جز تمکن و رضا چه چاره دارد

خطاب - اى شیخ آیا در دنیا تقضلات و عنایات چیزی برای تو ناقص گذاشت

جواب - خیر خطاب - آیا سواد و علم تو بدرجہ اقتدارت بود

جواب - خیر خطاب - آیا ذلت و کمالتی تورا عارض بود

جواب - خیر خطاب - ادراک و عقلات کاستی داشت

جواب - خیر خطاب - در میان علماء حقیر و حقیف داشتمت

جواب - خیر خطاب - زوجه مطبوعه که عمدۀ سعادتست نداشتی

جواب - چرا خطاب - اولاد رشید عدیدلا توانا نداشتی .

جواب - چرا خطاب - عزت و توجه نقوس مرحمت نکردیم .

جواب - چرا خطاب - نفوذ احکام بتو ندادیم .

جواب - چرا خطاب - نزد سلطان و حدام محترم و نافذ القول نبودی.

جواب - چرا خطاب - انگر خدمت و بنای خیر و منافع عامه مسلمانان را
میخواستی بجا بیاوری نمیتوانستی .

جواب - چرا خطاب - پس همه نوع اقتدار داشتی .

جواب - بلی خطاب - از خودت انصاف میخواهیم آیا در مقابل این
نعمت‌های ما چه خدمتی به بندگان و مسلمانان ما کردی .

جواب - سکوت خطاب - رفع کدام ظلم را نمودی .

جواب - عرق پیشانی خطاب - کدام بنای خیر عمومی را نهادی

جواب . . . خطاب - چندیتیم خانه بنا کردی

جواب - گردن کج خطاب چندغیریب خانه را بانی شدی

جواب - اشک جاری خطاب اغماض ما یاشیخ بیش از تصورات و خطاهای

بندهگان است اگر جملگی را مؤاخذ ننماییم وحشت و خجلت تو مارا منالم خواهد

نمود آیا در واقعه بلوای ۱۲۹۶ اصفهان تو خود میدانی چه خلافی کردی و چقدر

بندهگان مارا در عذاب و گرفتاری اند احتی .

اسم شورش سنه ۱۲۹۶ را بمحضی که شیخ استماع فرمودند لرزه فوق العاده

بر آن داشت افتاده رنگ رخسار شان پریده روی پا نتوانستند با یستنداز و حشت و اضطراب

بنزین افتاده روح از جسمشان خارج شده حالت گرما و سوزندگی آن صحرا بدنه

مبادر کشان را دیدم خاکستر ساخت .

تمام نظاره کندهگان از این حال متوجه شده غوغای عظیمی از صفحه

محشر برخواست .

از مصدر جلال امن بسکوت عامه گردید و ندائی بخاکستر شیخ داده شد که

یاشیخ بر خیز و جواب بازگوی که امن وز روز جز است .

فوراً دیدم آن مشت خاکستر بحال اولیه خود عود گرد و با آنک سوزنا کی

جناب شیخ جواب دادند

جواب - الهی نادانی و تغافل است که باعث هر عصیانی میشود

خطاب - یا شیخ دل ترا محلم گردانیدیم که جواب خطابات ما را شمرده

و فصیح بدھی والا مورد عتابات سخت خواهی شد

جواب پروردگارا آنچه فرمائی چنان کنم

خطاب - آیا تعددی و احیجافات حکومت و اجزای آن را نمی‌دانستی

جواب - چرا خطاب آیا جبهت آن باوارا نفهیدی

جواب - چرا خطاب آبا باعلمای اصفهان و مخصوصاً میرمحمدحسین امام جمعه عهد و میثاق نبستید قسم یادتمودید که تا رفع تعددی اجزای حکومت را نکنید دست بزدار نشوید

جواب - چرا خطاب - مگر اصل و بنیان آن شورش را تو خود بپانگردی

جواب - چرا خطاب - مگر نه آن باوارا برای تعددی جعفرقلیخان و محمدعلیخان بود که ضابط کل وزیر بودند و گندم را بتسعیل گران تحریمی اهالی می‌نمودند و مگر نه قصود شماها ارزانی ارزاق و رفع احیجاف اجزای حکومت بود و ضمناً رفاهیت حال خود را هم مقصودی داشتید

جواب - چرا خطاب - پس چرا باطل الساطان مسعود میرزا ساختی و پای خود را عقب کشیدی گروهی را در مهلکه اندختی میرحسین امام جمعه را مفترض و تنها گردی او را در واقع تو دق دادی و بمهمله اندختی محض عداوتی که با او داشتی اینهمه مسلمانان را عمری بصعوبت اندختی

جواب - الهی تو خود هم گواهی که او هم توهین مرا نمود ، یکی از کارهایش آنکه ملام محمد تقیه را که متهم بیلدگفتگو شد کابود فرستاد از منزل من کشیدند و بردند ، آخورش بستند توهین از این بالاتر وعداوتی از این بدتر چه بوده گذشته از آن دائماً محض ترویج راقتدار خود بامن بدھا گرد که تو بهتر گواهی و خوبتر آنکه آنجا که عیان است چه حاجت بیان است

خطاب - پس این حرکات تو از نظر شیخسانی و هوای نفسانی بوده مرحباً خوب شریعت مرا نگهداری و مسلمانان را پاسداری کرده هیچ میدانی که

رؤیای صادقه

۲۳

آن مخالفت آنروز تو چه ضررها که بمسلمین و فقرا زده چه خیانت ها که تا امروز نموده

جواب - خدایا توئی عالم و دانای اولین و آخرین من چه خبر از خطای خود دارم

خطاب - اگر آنروز برای عدم تحمیلات غله و نان مسلمانان آن مخالفت را تو نمیکردی امروز از اولاد خودت غله را هزار خروار هزار خروار انبار و اختکار نمیکردند غله پوسیده از انبارشان بروودخانه پانصد بار پانصد بار ریخته نمیشد مجتهدین و علماء این سمت اعیانیت و تمول پیدا نمیکردند که باعث ققر فقرا و ضعف ضعفا شوند دارائی و تمول است که ملاحظه و وتأمل در اجرای احکام الهی و احقاق حقوق مسلمین میاورد و از برای حقوق اجرای باطل را باعث میشود

در انتای این خطاب ناله و فریاد و صدائی از مظلومین و فقرا و بیچارگان بلند شد که الهی داد ما را از ظالمین بکیر که در دنیا چه نجرها بر دیم و چه گرسنگیها و سرزنشها کشیدیم که زمین محشر بر لرزا درآمد و حالت غربی تمام اهل آنسحرا را دست داد و بعد از آن لرزا و غوغای بہت و مات عجیبی عارض شد.

خطاب تهدیدانه رسید که ای شیخ جواب بندگان ما را چه میکوئی که اگر یک شکایت دیگر کنند در عذاب شدید مؤید خواهی بود دیدم شیخ حالت رقتی عارضش شد که بعضی از اهل محشر نیز به رقت آمدند با کمال خضوع و لا به عرض کرد

الهی عرض دارم ، خیلی مانع است و وحشت نمیکنارد عرض نمایم میترسم

بدرگاه خداوندیت ناپسند آید و موجب غضبه شود